

Obsah

Predhovor k 1. vydaniu	7
Predhovor k 2. vydaniu	8
Predhovor k 3. vydaniu	9
Zoznam skratiek	10
1. Úvod do ústavného práva	11
1.1 Ústavné právo alebo štátne právo	11
1.1.1 Ústava – pojem a osobitosti	12
1.1.2 Ústavy pôvodné a ústavy odvodené	14
1.1.3 Ďalšia klasifikácia (druhy) ústav	15
1.1.3.1 Ústavy v materiálnom a vo formálnom zmysle	15
1.1.3.2 Ústavy písané a ústavy nepísané	15
1.1.3.3 Ústavy pružné a ústavy tuhé	15
1.1.3.4 Ústavy oktrojované a ústavy dohodnuté	16
1.1.3.5 Ústavy normatívne, ústavy nominálne a ústavy sémantické	16
1.1.3.6 Ústavy právne a ústavy faktické	17
1.1.3.7 Ústavy reálne a ústavy fiktívne	17
1.1.4 Funkcie ústavy	17
2. Ústavný vývoj Slovenskej republiky	19
2.1 Bratislavská marcová ústava 1848	19
2.2 Oktrojovaná Stadionova ústava	19
2.3 Decembrová ústava 1867	20
2.4 Ústavné provizóriá z roku 1918	21
2.5 Ústavná listina Československej republiky 1920	23
2.6 Ústavný zákon o autonómii a Ústava Slovenskej republiky 1939	28
3. Slovenská republika ako právny štát	44
3.1 Demokratický a právny štát	44
3.1.1 Demokratický štát	44
3.1.2 Právny štát	45
4. Štátne územie a štátne občianstvo	53
4.1 Štátne územie Slovenskej republiky – hranice, spôsob určenia a zmeny	53
4.2 Štátne občianstvo – pojem, nadobúdanie a strata	55
4.2.1 Štátne občianstvo Slovenskej republiky	58
4.2.2 Nadobudnutie občianstva Slovenskej republiky	58
4.2.3 Strata štátneho občianstva Slovenskej republiky	61
4.2.4 Občianstvo Európskej únie	62

4.3	Štátny jazyk.....	63
4.3.1	Štátny jazyk a používanie iných jazykov v úradnom styku.....	63
4.4	Štátne symboly Slovenskej republiky.....	67
4.4.1	Štátny znak.....	67
4.4.2	Štátna vlajka Slovenskej republiky.....	68
4.4.3	Štátna pečať Slovenskej republiky.....	68
4.4.4	Štátna hymna Slovenskej republiky.....	69
4.4.5	Hlavné mesto Slovenskej republiky.....	69
4.4.6	Štátne sviatky.....	69
5.	Základné práva a slobody.....	72
5.1	Historický vývoj.....	72
5.2	Základná klasifikácia a charakter práv a slobôd.....	74
5.3	Úprava základných práv a slobôd v Slovenskej republike, pramene.....	76
5.4	Subjekty práv a slobôd.....	77
5.5	Pozitívny záväzok štátu.....	78
5.6	Ukladanie povinností, možnosť obmedzenia základných práv a slobôd.....	79
5.7	Medzinárodný aspekt základných práv a slobôd.....	82
5.8	Zakotvenie základných práv a ich ochrana na úrovni Európskej únie.....	83
5.9	Medzinárodnoprávna doktrína Slovenskej republiky.....	87
5.9.1	Vzťah ústavného práva Slovenskej republiky s medzinárodným právom a európskym právom.....	87
5.9.2	Ústava Slovenskej republiky a Európska únia.....	90
5.9.3	Prednosť právnych noriem medzinárodného práva a európskeho práva pred právnymi normami Slovenskej republiky.....	93
5.10	Jednotlivé základné ľudské práva a slobody.....	101
5.10.1	Základné ľudské práva a slobody.....	101
5.10.2	Spôsobilosť na práva.....	102
5.10.3	Právo na život.....	102
5.10.4	Právo na súkromie.....	107
5.10.5	Zákaz mučenia, krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu.....	110
5.10.6	Osobná sloboda.....	111
5.10.7	Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.....	114
5.10.8	Právo vlastníť majetok.....	115
5.10.9	Nedotknuteľnosť obydlia.....	118
5.10.10	Ochrana listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov.....	120
5.10.11	Sloboda pohybu a pobytu.....	122
5.10.12	Sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery.....	124
5.10.13	Branná povinnosť – právo odoprieť výkon vojenskej služby.....	126

5.11 Politické práva.....	129
5.11.1 Sloboda prejavu a právo na informácie	130
5.11.2 Petičné právo.....	134
5.11.3 Zhromažďovacie právo.....	136
5.11.4 Združovacie právo	139
5.11.5 Právo účasti občana na správe vecí verejných	141
5.11.6 Slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti	142
5.11.7 Právo občanov na odpor.....	143
5.12 Práva národnostných menšín a etnických skupín	145
5.13 Hospodárske, sociálne a kultúrne práva	148
5.13.1 Právo na prácu	148
5.13.2 Právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky	149
5.13.3 Právo koalície	150
5.13.4 Právo na štrajk	150
5.13.5 Právo na hmotné zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu a pri strate živiteľa.....	151
5.13.6 Právo na ochranu zdravia	152
5.13.7 Ochrana manželstva, rodičovstva a rodiny	152
5.13.8 Právo na vzdelanie	153
5.13.9 Sloboda vedeckého bádania a umenia	154
5.14 Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva	155
5.15 Právo na súdnu a inú právnu ochranu	155
5.16 Právo na právnu pomoc	157
5.17 Právo na zákonného sudcu	160
5.18 Právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov	161
5.19 Právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom	163
5.20 Nullum crimen sine lege	165
5.21 Prezumpcia neviný	165
5.22 Právo na obhajobu	166
5.23 Spoločné ustanovenia k prvej a druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky	167
5.24 Obmedzenie základných práv a slobôd	168
5.25 Právo na azyl	172
6. Územná samospráva	174
7. Deľba moci.....	178
7.1 Zákonodarná moc	178
7.1.1 Pojem parlamentnej formy vlády.....	178
7.1.2 Národná rada Slovenskej republiky.....	178
7.1.3 Ústavný systém Slovenskej republiky.....	192
7.1.4 Prelamovanie ústavy	198
7.1.5 Ochrana materiálneho jadra ústavy.....	202
7.1.6 K ústavnosti ústavných zákonov Slovenskej republiky.....	206

7.1.7	Parlamentná opozícia	214
7.1.8	Volebný systém Slovenskej republiky.....	216
	7.1.8.1 Volby a volebné právo.....	216
7.1.9	Referendum	224
7.2	Výkonná moc	227
7.2.1	Všeobecne	227
7.2.2	Prezident Slovenskej republiky: miesto v systéme najvyšších štátnych orgánov	235
7.2.3	Vláda Slovenskej republiky	263
7.3	Súdna moc	285
7.4	Ústavný súd Slovenskej republiky	290
7.4.1	Doktrína ústavného súdnictva a jej podoby.....	290
	7.4.1.1 Ústavné súdnictvo ako funkcia všeobecných súdov.....	290
	7.4.1.2 Ochrana ústavy prostredníctvom parlamentu a parlamentných orgánov	291
	7.4.1.3 Ochrana ústavy prostredníctvom osobitných súdov	291
7.4.2	Vývoj ústavného súdnictva	291
7.4.3	Ústavný súd Slovenskej republiky – zloženie a právomoc.....	295
7.5	Súdna rada Slovenskej republiky	301
7.6	Kontrolná moc	303
7.6.1	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	303
7.7	Prokuratúra Slovenskej republiky	307
7.8	Verejný ochranca práv.....	335
7.9	Vzájomné postavenie prokuratúry a verejného ochranca práv	343
7.10	Komisár pre deti a komisár pre zdravotne postihnuté osoby ako špecializovaný typ ombudsmana	345
8.	Finančná ústava	351
9.	Krízová ústava.....	355
9.1	Parlamentná rada Slovenskej republiky.....	355
9.2	Bezpečnostná rada Slovenskej republiky.....	356
9.3	Riadenie štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu	357
9.4	Orgány krízového riadenia	357
9.5	Pôsobnosť Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky v čase mieru	358
	Prílohy.....	360
	Summary	407
	Zoznam použitej literatúry	408
	O autoroch	417
	Vecný register	419